

Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2025

Decizia protocolară nr. _____/2025

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (simplificarea modului de desfășurare a afacerilor) (inițiativa legislativă nr. 362 din 17 noiembrie 2025)

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (simplificarea modului de desfășurare a afacerilor), înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 362 din 17 noiembrie 2025) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Inițiativa legislativă este înaintată în conformitate cu art. 73 din Constituția Republicii Moldova și cu art. 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996.

I. Obiectivele proiectului

Potrivit notei de fundamentare, proiectul propus va crea condiții favorabile pentru simplificarea procesului de interacțiune a mediului de afaceri cu autoritățile publice, va eficientiza procesul de raportare și va elimina interpretările ambigue privind aplicarea legislației.

II. Observații și propuneri asupra proiectului

La articolul I – Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale

La punctul 1, pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a noțiunii „codul personal de asigurări sociale” se vor utiliza cuvintele „se exclude”, și nu cuvintele „se abrogă”.

După punctul 1, se propune introducerea unui punct nou cu următorul cuprins:

„2. Articolul 5:

la alineatul (1) litera b), textul „persoane fizice care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal,” se exclude;

la alineatul (7), după cuvântul „independente” se introduce textul „în domeniul comerțului cu amănuntul, cu excepția comerțului cu mărfuri supuse accizelor, persoanelor fizice care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal, titularilor patentei de întreprinzător”.

Punctul 2 devine punctul 3 și se expune în următoarea redacție:

„3. Articolul 8 se abrogă și se completează cu articolul 8¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 8¹. Evidența individuală a contribuțiilor de asigurări sociale.

(1) Evidența drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale în sistemul public se realizează în Contul personal de asigurări sociale ale persoanei fizice pe baza numărului de identificare de stat al persoanei fizice sau al altor identificatori de evidență din Registrul de stat al populației.” ”

Pentru a schimba modul de evidență, prin eliminarea codului personal de asigurări sociale și adoptarea IDNP, măsură care modernizează sistemul, îl aliniază la Registrul de stat al populației și îmbunătățește interoperabilitatea datelor.

Punctul 3 devine pct. 4 și se expune în următoarea redacție:

„4. La articolul 20:

alineatul (1¹) va avea următorul cuprins:

„(1¹) Calculul contribuției de asigurări sociale pentru persoanele fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul, cu excepția comerțului cu mărfuri supuse accizelor, persoanele fizice care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal se face lunar de către Casa Națională, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune, iar pentru titularii patentei de întreprinzător, la momentul recepționării de Serviciul Fiscal de Stat a informației privind persoanele fizice care au solicitat eliberarea sau prelungirea patentei de întreprinzător, pentru întreaga perioadă de desfășurare a activității în baza patentei.” ”

Alineatul (1²) se abrogă, deoarece se suprapune cu modificările introduse prin Legea nr. 228/2025 pentru modificarea unor acte normative (privind activitatea economică independentă a persoanelor fizice).

Această ajustare evită duplicarea reglementărilor existente privind calculul și plata contribuțiilor, clarifică categoria de contribuabili și previne suprapunerile cu Legea nr. 228/2025 pentru modificarea unor acte normative (privind activitatea economică independentă a persoanelor fizice), asigurând coerența legislativă.

Se completează cu punctul 5 cu următorul cuprins:

„5. La articolul 35 alin. (2) și articolul 49 alin. (1) lit. j), textul „pe baza codului personal de asigurări sociale” se substituie cu textul „pe baza numărului de identificare de stat al persoanei fizice sau al altor identificatori de evidență din Registrul de stat al populației.” ” – pentru a adapta evidența la noul sistem bazat pe IDNP, facilitând examinarea cererilor în cadrul acordurilor bilaterale de

securitate socială și evitând imposibilitatea procesării pentru persoanele fără IDNP.

Subsidiar, se propune instituirea unui mecanism de atribuire a IDNP-ului pentru cetățenii care depun cereri de prestații sociale în temeiul acordurilor bilaterale de securitate socială, în cazul în care nu dețin IDNP.

Această măsură este necesară pentru a asigura accesul la prestații sociale conform acordurilor internaționale, evitând blocaje administrative.

La articolul II – Legea taxei de stat nr. 213/2023

Se propune completarea art. 7 alin. (1) din Legea taxei de stat cu litera e), care să prevadă restituirea taxei de stat inclusiv în cazurile în care contestațiile nu se examinează în fond, aceste fiind declarate inadmisibile în cazul existenței excepțiilor de procedură sau de fond, contestația fiind tardivă, lipsită de interes, lipsită de obiect, retrasă, depusă/înaintată de o persoană care nu are calitatea de reprezentant al operatorului economic, precum și orice altă excepție prevăzută de lege, care împiedică soluționarea pe fond a contestației, completare considerată binevenită, corectă și echitabilă pentru operatorii economici.

Alineatul (5) din articolul 7 se expune în următoarea redacție (inclusiv mutarea în alin. (2²) pentru coerență):

„(2²) Restituirea taxei în temeiul prevederilor alin. (1) lit. d) și e) din prezentul articol se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat în modul stabilit de Guvern.

Autoritatea responsabilă de examinarea contestației va sesiza Serviciul Fiscal de Stat cu privire la necesitatea restituirii taxei în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei corespunzătoare, iar Serviciul Fiscal de Stat, în termen de până la 3 zile lucrătoare de la sesizare, întocmește documentul de plată și îl transmite Trezoreriei de Stat spre executare, în modul stabilit de Ministerul Finanțelor.”

La punctul 2, nota de la punctul 14 din anexa nr. 1 se completează cu textul:

„...dar nu mai puțin de 1500 lei și nu mai mult de 50000 lei. În cazul contestării actelor autorității contractante care sunt emise sau au loc înainte de deschiderea ofertelor, taxa de stat se calculează din valoarea estimată a procedurii de achiziție.”

Propunerea vizează proporționalitatea între valoarea litigiului și taxa, evitarea contestațiilor cu valoare mică și calculul corect pentru contestații pre-deschidere oferte, asigurând echilibrul și prevenirea abuzurilor.

La articolul III – Codul funciar nr. 22/2024, se recomandă reformularea normei propuse la alineatul (5¹) al articolului 7 prin excluderea cuvintelor „la final”, pentru a evita expresii excedentare și pentru a asigura claritatea textului.

La articolul IV – Legea viei și vinului nr. 57/2006

Punctul 1 se expune în următoarea redacție:

„1. La articolul 12 alineatul (2) se abrogă.”

Se motivează abrogarea, deoarece norma are caracter secundar, termenul minim de exploatare a plantațiilor viticole pentru struguri marfă urmează să fie reglementat exclusiv prin acte normative secundare, și anume Hotărârea Guvernului nr. 941/2020 cu privire la aprobarea Catalogului mijloacelor fixe și prin Programul strategic al politicii agricole, conform Legii nr. 126/2025 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole.

Punctul 2 se expune în următoarea redacție:

„2. Articolul 23:

La alineatul (4) litera b) va avea următorul cuprins:

„b) comercializarea se efectuează prin depozite specializate dotate cu sisteme computerizate de evidență și înregistrate în Registrul vitivinicol”;

Menținerea depozitelor specializate dotate cu evidență computerizată și înregistrate în Registrul vitivinicol este indispensabilă pentru asigurarea trasabilității complete, siguranței alimentare și prevenirea falsificărilor, nefiind justificată eliminarea lor în nota de fundamentare.

La alineatul (5), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) persoanele care desfășoară nemijlocit activitatea de comercializare au vârsta de peste 18 ani.”

Redacția actuală impune în mod indirect obligativitatea angajării de personal pentru comercializarea cu amănuntul a produselor vitivinicole, cerință disproporționată și inutilă, deoarece vânzarea poate fi efectuată direct de fondator, administrator, titularul întreprinderii individuale sau orice altă persoană implicată nemijlocit, fără angajați. Obiectivul normei este exclusiv protecția minorilor, și nu crearea de locuri de muncă formale. Menținerea obligației de personal angajat constituie barieră administrativă nejustificată, contrară Legii nr. 282/2024 privind libertatea economică și principiilor de proporționalitate. Reformularea păstrează strict interdicția vânzării către/de către minori și elimină restricția excesivă.

La articolul V, recomandăm reformularea pentru a nu denatura concepția legiuitorului privind intrarea în vigoare a actului normativ. Astfel, se va utiliza următoarea formulă: (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor art. I pct. 1 și 2, care intră în vigoare la 1 ianuarie 2027. La definitivarea proiectului se va ține cont că, în cazul amendării mai multor acte normative, modificările se expun în ordinea cronologică a datei adoptării/aprobării actelor normative modificate.

În contextul celor expuse, Guvernul, luând în considerare avizele formulate de autoritățile abilitate, susține, în principiu, proiectul de lege, cu condiția revizuirii acestuia, potrivit observațiilor și propunerilor de îmbunătățire a textului, în vederea excluderii unor eventuale riscuri de neconformitate cu cadrul legal existent.